Moldova Suverană

COTIDIAN AL GUVERNULUI REPUBLICII MOLDOVA

...ore de la 1 mai 1924 | JOI, 25 IUNIE 1992 | NR. 88 (17958) | PREȚUL 1 rub.

MS

PAG. 2 — PUCIUL CARE N-A REUȘIT LA MOSCOVA TINDE SĂ REUȘEASCĂ ÎN MOLDOVA CU AJUTORUL PREȘEDINTELUI RUSIEI

PAG. 3 — TREBUIE SĂ REALIZĂM REFORMA AGRARĂ ȚINÎND CONT DE PARTICULARITĂȚILE REPUBLICII

PAG. 4 — ETERNIZAREA MEMORIEI EROILOR NEAMULUI: PREMIUL «GHEORGHE CAȘU»

HOTĂRÎREA

...LAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA

...PRIVIND UNELE CAI DE SOLUȚIONARE ...CONFLICTULUI ARMAT DIN RAIOANELE ...SĂRITENE ALE REPUBLICII MOLDOVA

...rmatul amestecului direct și premeditat al ar...-a 14-a aflată sub jurisdicția Rusiei, în conflictul ar...raioanele răsăritene ale Republicii Moldova, ale ...r responsabile a vicepreședintelui Rusiei, A. Rut...ătoare la conflictul menționat, care poate fi apre...ort un amestec deschis în treburile interne ale Mol...n orașul Bender și în alte localități s-au declanșat ...armate de mari proporții ce au dus la pierderi de ...ți omenești, inclusiv în rîndurile populației pașnice. ...ui din această zonă a atins nivelul critic, indepen...integritatea teritorială a Republicii fiind în pericol

...ul Republicii Moldova **hotărăște:**

...reafirmă poziția Parlamentului privind încetarea ...soluționarea pașnică și constituțională a probleme...ce acumulate și se consideră necesară susținerea ...are a activității comisiei mixte, formate de Parla...11 iunie a. c., activitate îndreptată spre încetarea ...excluderea amestecului armatei a 14-a în treburile ...ale Republicii și retragerea ei de pe teritoriul Mol...

...invită deputații poporului din Republica Moldova ...ale răsăritene ale ei să participe la ședințele Par...lui pentru soluționarea politică a problemelor de în...un.

...oanele din stînga Nistrului ale Republicii Moldo...nistria) și orașul Bender se declară zonă ocupată ...ile armatei a 14-a și de alte formațiuni paramili...legitime aflate de jure sau de facto sub jurisdicția

...înființează o comisie de stat pentru cercetarea cri...săvîrșite de către armata a 14-a pe teritoriul Repub...Moldova (componența se anexează) cu participarea ex...militari străini.

...va adresa la ONU rugămintea de a se convoca ...ul Consiliul de Securitate pentru examinarea prob...privind agresiunea deschisă a Rusiei împotriva Re...Moldova.

...aprobă Apelul Președintelui Parlamentului către ...parlamentele și statele lumii din 22 iunie 1992.

...Hotărîre intră în vigoare la data adoptării.

Alexandru MOȘANU,
Președintele Parlamentului Republicii Moldova

1992.

COMPONENȚA
...EI DE STAT PENTRU CERCETAREA CRIMELOR ...ĂVÎRȘITE DE CĂTRE ARMATA A 14-A ...PE TERITORIUL REPUBLICII MOLDOVA

...ZII Nicolae, **BERLINSCHI Victor, BRAȘOVEANU** ...r, COLUN Valentin, **DIACONU Andrei, DRUȚA** ...MADAN Ion, **MIȚCUL Ion, PALII Ion, POSTOVAN** ...iru, ȘOVA Vasili, **ȚARANU Anatolie, ȚURCANU** ...UNGUREANU Ion, **VARTIC Vasile, ZAVGOROD**...ail.

S.U.A. cer Rusiei să-și retragă forțele din Republica Moldova

WASHINGTON, 23.((Rompres-Moldova-pres). Administrația Bush a cerut luni președintelui rus Boris Eltin să retragă forțele armate ale Rusiei din Republica Moldova — informează Associated Press.

Confirmînd știrile potrivit cărora părți ale fostei armate a 14-a sovietice, aflată în prezent sub controlul Rusiei, sînt angajate în conflictul din republică, Departamentul de Stat a cerut, de asemenea, guvernului de la Chișinău să găsească o soluție prin care să fie garantate drepturile minorităților rusofone din Republica Moldova.

Citind dintr-o declarație pregătită pentru a fi dată publicității, purtătorul de cuvînt al Departamentului de Stat, doamna Margaret Tutwilar, a subliniat la începutul declarației, că situația din regiunea de conflict este «foarte confuză».

«Statele Unite cer tuturor părților implicate în conflict să dea dovadă de reținere, să se abțină imediat de la orice acte de violență și să reia, cu bună credință, procesul de negocieri», a arătat purtătorul de cuvînt.

În continuare, dînd dovadă de echilibru diplomatic, după cum apreciază AP, doamna Tutwilar a acceptat, pe de o parte, îngrijorarea lui Eltin în ceea ce privește soarta etnicilor ruși și, pe de altă parte, l-a îndemnat pe liderul rus să respecte angajamentul anterior, referitor la retragerea armatei a 14-a din Republica Moldova.

În încheierea declarației sale, doamna Tutwilar a spus că Statele Unite vor sprijini ceea ce va hotărî prin intermediul negocierilor și în mod pașnic populația din Republica Moldova.

Reuniune cvadripartită

DAGOMIS, 23. (Moldova-pres). În ziua de 25 iunie, la Istanbul va avea loc o reuniune cvatripartită pentru reglementarea situației din Transnistria, la care vor participa Rusia, Ucraina, Moldova și România. După cum transmite agenția ITAR-TASS, citată de Moldova-pres, lucrul acesta l-a comunicat ziariștilor în orașul Dagomis, Boris Eltin, președintele Rusiei, care participă aici la o întîlnire la nivel înalt ruso-ucrainean. În ziua de 25 iunie, la Istanbul, urmează să se adune șefii de stat și de guvern din țările bazinului Mării Negre pentru a semna o serie de acorduri de colaborare.

Rănițiii așteaptă ajutorul

Liga Democrat-Creștină a Femeilor din Moldova invită femeile de bună credință din Chișinău și din întreaga republică la sediul Ligii — strada Bănulescu Bodoni, 7, pentru a fi repartizate la spitalele din capitală în care sînt internați numeroși răniți aduși din zona operațiilor militare și care necesită atenție sporită.

(Moldova-pres).

Declarația președintelui Ion Iliescu

În legătură cu ultimele evoluții ale situației din Republica Moldova, președintele României, dl Ion Iliescu, a făcut marți, la prînz, următoarea declarație de presă:

«Dacă ieri după-amiază, cînd s-a întrunit Consiliul Suprem de Apărare, eram îngrijorați de evoluția evenimentelor, care căpătaseră o turnură dramatică prin distrugeri și pierderi de vieți omenești, acestea fiind agravate și în urma declarațiilor vicepreședintelui Rutkoi și președintelui Eltin, am devenit puțin mai optimist astăzi, în urma convorbirilor telefonice de aseară, cu președinții Snegur și Eltin. În urma acestor convorbiri am ajuns la o primă înțelegere, găsind receptivitatea necesară față de propunerea pe care am făcut-o. Au fost, astfel, date dispoziții, atît de către președintele Eltin, cît și de către președintele Snegur, pentru încetarea ostilităților. Se pare că focul a încetat și din primele știri pe care le-am primit rezultă că aceste măsuri s-au respectat și de o parte și de alta, dar starea tensionată rămîne. Ne-am înțeles, însă, că în zilele următoare, la Istanbul să avem o întîlnire între președinții Rusiei, Ucrainei, Republicii Moldova și României. În cadrul căreia să încercăm împreună să stimulăm acțiunile comune, demarate cu citva timp în urmă, în vederea stabilirii unui cadru politic de abordare și rezolvare a problemei. Trebuie să reactivizăm și să întărim activitatea comisiei mixte a celor patru țări pentru găsirea unui cadru de înțelegere privind retragerea armatei a 14-a, care, așa cum au arătat evenimentele, constituie un punct de permanentă stimulare a conflictului. Este probabil să nu existe voință politică de rezolvare a situației din partea tuturor celor implicați. Dar, totuși, o rază de speranță avem, prin această primă măsură de aseară, care trebuie să dea încrederea și speranța necesară în găsirea unui limbaj comun de abordare responsabilă a situației existente, pentru că nu pe calea conflictului militar poate fi ea rezolvată.

(Rompres — Moldova-pres).

COMENTARIU POLITIC

Fariseism

Mijloacele de informare în masă din Rusia au difuzat cu mențiunea «urgent» declarația Guvernului Rusiei în legătură cu evenimentele din Moldova, precum și textul alocuțiunii rostite la televiziunea moscovită de Rutkoi, vicepreședintele Rusiei, în care el comentează atît respectiva declarație, cît și cea privind Osetia de Sud.

Lumea, desigur, trebuie să afle cît mai operativ despre «umanismul» actualilor diriguitori ai Kremlinului și, în special, al generalului Rutkoi, care și-a demonstrat din plin «umanismul» în timpul războiului din Afganistan.

De fapt, însă, nu este vorba de umanism, ci de fariseism tipic imperial. Atît declarația în sine, cît și așa-zisul comentariu al lui Rutkoi sînt peste seamă de cinice. Iată, de exemplu, cum începe declarația: «Potrivit știrilor sosite din Transnistria, situația în această zonă s-a agravat mult». De ce potrivit știrilor din Transnistria, dar nu potrivit știrilor parvenite din Chișinău? Se vede că Rutkoi și compania obișnuiesc să consume numai informațiile servite de Smirnov și clica sa.

Dar, situația într-adevăr s-a agravat. Să vedem, însă, cum explică Guvernul Rusiei cauzele acestei agravări: «Unitățile armate ale Moldovei, utilizînd tancuri și piese de artilerie, au atacat orașul Bender». Iată, deci, care e cauza. Pur și simplu au luat și l-au atacat. Nici un cuvînt despre atacul masiv întreprins de așa-zișii gardiști asupra secției orășenești de poliție, atac impertinent cu utilizarea blindatelor și armelor automate. Totuși, secția orășenească de poliție este un organ legal, iar așa-zișii gardiști, s-avem pardon, domnilor guvernanți ai Rusiei, sînt niște formațiuni ilegale. Posturile pe care le dețineți vă obligă să faceți deosebire între o instituție legală, constituțională și una ilegală, anticonstituțională. Interesant, cum ar reacționa o secție de miliție din Moscova sau Sankt-Peterburg, fiind atăcate de mercenari.

Din Declarația Guvernului Rusiei rezultă că forțele de ordine ale Moldovei l-au atacat pe «sărmanii» gardiști, totuși pe gardiști și nu orașul Bender, cum afirmă Guvernul rus, din plictiseală... și încă cu tancuri. Nu știm dacă o fi fost așa sau nu, dar cu ce ar fi trebuit să-i respingă forțele de ordine pe banditii înarmați de «glorioasa» armată a 14-a a Rusiei... Căci nici miliția moscovită, apărînd Telecompania «Ostankino» mai deunăzi contra ultrapatrioților ruși gen Rutkoi, n-a folosit praștii.

Și, la drept vorbind, care-i treaba voastră cu ce mijloace pune la punct un stat sau altul criminalii, în cazul dat în Moldova... Nu ne prea aducem aminte ca Guvernul Rusiei să fi făcut vreo declarație în legătură cu procedeele folosite de autoritățile americane pentru a instaura ordinea în Los-Angeles cu prilejul recentelor tulburări... Cu Moldova se poate, cu America nu. America-i mare, puternică. Ea ar putea să se supere și să nu dea dolari pentru ca Rusia să poată ieși din calicie.

Și, după ce în primele două propoziții s-a demonstrat cine este călăul, se poate deja vărsa lacrimi ipocrite în legătură cu faptul că «a avut de suferit mult populația pașnică: sînt mulți morți și răniți». Se poate constata cu indignare că «unor tiruri nepovocate au fost supuse unitățile armatei a 14-a a Forțelor Armate ale Rusiei». (Martorii oculari însă afirmă că unită-

(Sfîrșit în pag. 2).

Sesiunea Parlamentului Moldovei

La 23 iunie în cadrul ședinței de dimineață a rostit o scurtă cuvîntare dl Alexandru Mosanu, Președintele Parlamentului, care a menționat împlinirea a doi ani de la adoptarea de către Parlamentul Republicii a Declarației de Suveranitate a Moldovei.

Prezentînd o informare asupra situației de ultimă oră din zona conflictului, Președintele Moldovei, dl Mircea Snegur, a arătat că în ultimele 24 de ore situația a continuat să se agraveze. Dl Mircea Snegur a informat Parlamentul despre aceea că secretarului general al ONU, Boutros Ghali, i-a fost înmînat un mesaj privind situația din Moldova și agresiunea dezlănțuită împotriva ei de armata 14 a Rusiei.

Secretarul general al ONU este profund îngrijorat și intenționează să delegheze în republica noastră o echipă de experți independenți ai ONU.

Deputații au procedat apoi la examinarea proiectului de hotărîre privind situația din Transnistria, elaborat de Prezidiul Parlamentului.

Cu o majoritate de voturi deputații au adoptat hotărîrea. În ea se menționează că în urma amestecului direct și premeditat al armatei 14 a Rusiei în conflictul armat din raioanele de est ale Moldovei.

(Sfîrșit în pag. 2).

Provocarea din Tighina a fost pregătită din timp

Potrivit știrilor parvenite la agenția Moldova-pres din surse demne de încredere, comandamentul diviziei 59 de infanterie motorizată, dislocată la Tiraspol, s-a pregătit din timp în eventualitatea participării la acțiuni de luptă de partea separatiștilor. El a organizat desfășurarea în permanență a acțiunilor de recunoaștere în zona celor mai intense acțiuni de luptă, a stabilit pozițiile subunităților acestei divizii pentru caz de ieșire și implicare în ciocnirile armate. Conform situației din 16 iunie, au fost stabilite următoarele locuri de dislocare pentru cazul în care ar fi urmat să iasă pe aliniamente regimentul 183 de infanterie motorizată:

— batalionul 1 — pozițiile pe sectorul dintre satele Roghi și Goleni, la nord de Dubăsari.

— batalionul 2 — satul Cocieri.

— batalionul 3 — de la răscrucea drumurilor la sud-est de satul Dzerjinscoe pînă la răscrucea spre satul Dorotcala.

— subunitățile de artilerie — la est de marginea satului Dzerjinscoe.

— două baterii de aruncătoare de mine — la Dubăsari, la 200 metri de la Uzina de piese din beton armat în direcția barajului.

Sursa citată dispune, de asemenea, de date autentice despre aceea că în ziua de 20 iunie, noaptea la ora 3, din regimentul 183, dislocat la Tiraspol, au fost transmise gardiștilor 5 tancuri și pînă la 10 transportoare blindate, precum și o instalație reactivă «șilka». Tot atunci, din regimentul 176, au fost transmise 3 tancuri și 5 transportoare blindate. Aceste mijloace tehnice au fost scoase de către gardiști pe pozițiile de foc. În aceeași zi, între orele 12.00 și 14.00, gardiștii au pătruns pe teritoriul diviziei 59 și au capturat depozitele centrale de armament. După aceasta a fost capturat parcul de tehnică militară al regimentului 179. În timpul capturării lui doi gardiști și-au pierdut viața, iar unul a fost rănit. După aceasta rezistența armată opusă gardiștilor a încetat, deoarece în rîndul ofițerilor s-a răspîndit vestea că Rutkoi, de comun acord cu Graciov, a dat dispoziția ca subunitățile armatei a 14-a să fie pregătite și scoase pe poziții. Despre executarea acestei dispoziții comandamentul armatei urma să raporteze la ora 20.00 și să fie gata să se displeaseze pe poziții la ora 23.00.

În ziua de 18 iunie, în regimentul 183 au sosit recruți — voluntari din regiunea Perm.

DECRETUL

PREȘEDINTELUI REPUBLICII MOLDOVA

Cu privire la conferirea titlului onorific «Scriitor al poporului din Republica Moldova» domnilor S. Ș. Vangheli și G. P. Vieru

Pentru merite deosebite în dezvoltarea literaturii naționale, înaltă măiestrie artistică și activitate rodnică pe tărîmul traducerilor, se conferă titlul onorific «Scriitor al poporului din Republica Moldova» domnilor:

— scriitor VIERU Grigore Pavel — poet.

Mircea SNEGUR,
Președintele Republicii Moldova.

or. Chișinău,
20 iunie 1992

Semnare a unor acorduri comercial-economice între S.U.A. și Republica Moldova

...HINGTON, 23. (Mol...ova-pres). După cum a anun...Departamentul de ...Statelor Unite, Fred ...președintele Corpora...ional pentru investițiile ...re din S.U.A. și An...ieptine, ministrul rela...conomice externe al Re...Moldova, au semnat ...ord de cooperare reci...Transmite Moldova-...chid agenția ITAR—... Acordul îi va permite ...departament federal ...ze investițiile ameri...cane, să finanțeze diferite proiecte și servicii investiționale ale S.U.A. în Moldova.

«Semnarea acestui acord, a declarat departamentul de politică externă al Statelor Unite, reafirmă intenția Statelor Unite de a acorda ajutor firmelor și companiilor americane ce doresc să investească în economia acestei republici». În documentul Departamentului de Stat se arată că Corporația de stat pentru investițiile particulare de capital, care activează în peste 120 de țări din lume, a semnat de asemenea acorduri de colaborare cu Armenia, Kazahstan, Kirgîzstan, Rusia și Ucraina.

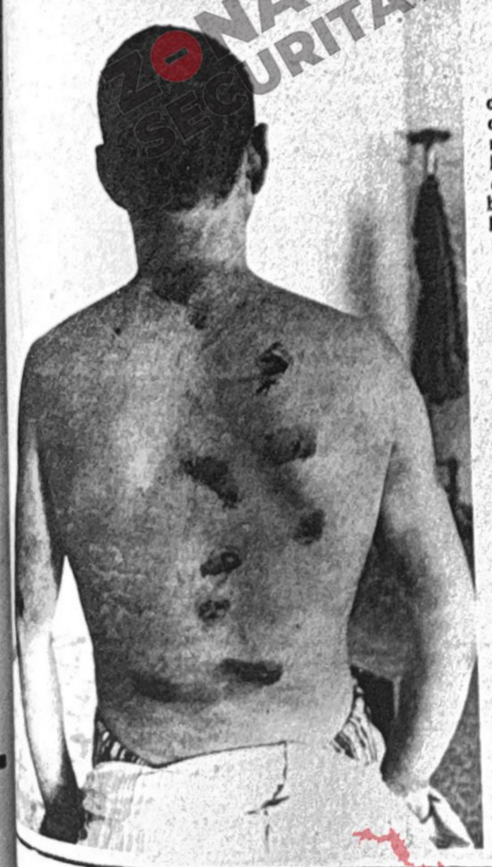
Totodată, la Washington a fost semnat un acord comercial între S.U.A. și Moldova, ce garantează clauza națiunii celei mai favorizate în relațiile comerciale ale Statelor Unite cu Republica Moldova. În opinia Departamentului de Stat, acordul va contribui la «dezvoltarea economiei de piață în Moldova și va pune, totodată, baza pentru activitatea businessului american în această republică».

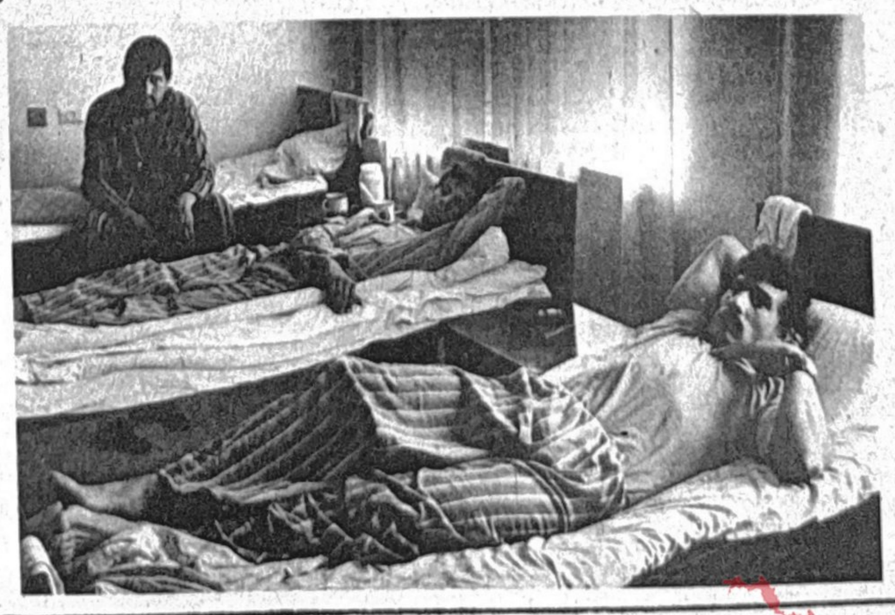
«Îngeri» cu colții de fiară

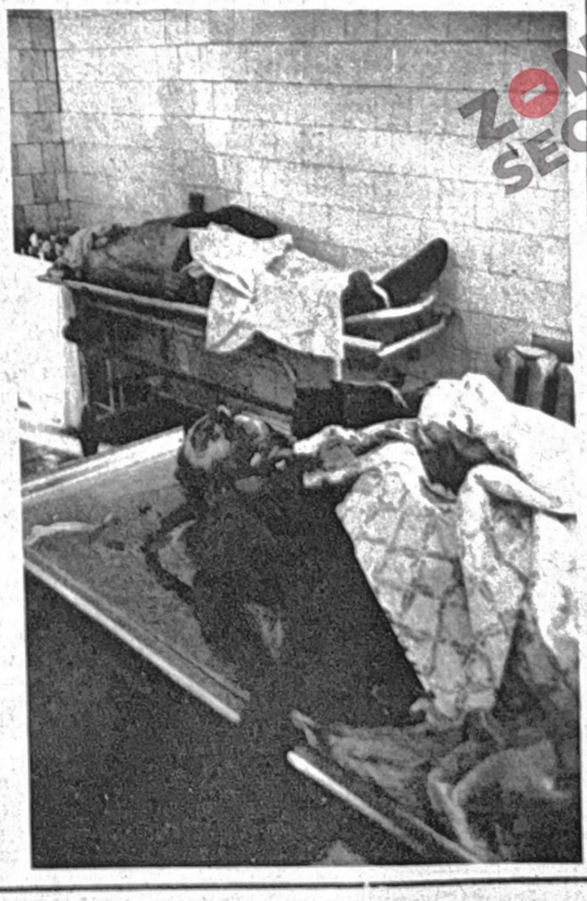
Aceste imagini executate de fotoreporterul nostru Andrei Mardare la spitalul raional Anenii Noi, nu pot să-l lase pe nimeni indiferent. Ceea ce am văzut și auzit de la băieții scoși cu targa de pe linia de foc nu poate să nu te zguduie. Fețele lor, schimbate nu atît de durere, cît de infernul prin care trecuse.

Iurie Vasilciuc de prin părțile Unghenilor era proaspăt internat. N-a putut să ne povestească nimic, nici nu am îndrăznit să-l deranjăm, deoarece se afla într-o stare gravă. Am aflat de la medici doar atît, că în urma unor împrejurări nimerise pe mîinile cazacilor. Schinjuit pînă la refuz, unul Dumnezeu doar știe cum de-a găsit puteri să evadeze. Fără dinți, cu maxilarul inferior rupt, cu capul

(Sfîrșit în pag. 2).

O misiune de anchetă a O.N.U.

NAȚIUNILE UNITE, 24. (Rompres-Moldova-pres). Din sursă oficială, la Națiunile Unite s-a anunțat, marți, că o misiune de anchetă a ONU se va deplasa spre sfîrșitul acestei săptămîni în Republica Moldova, unde conflictul dintre separatiștii rusofoni din estul țării și autoritățile de la Chișinău s-a soldat în ultimele zile cu numeroase victime. După cum a precizat Francois Giuliani, purtător de cuvînt al secretarului general al ONU, misiunea de anchetă va fi condusă de Gilberto Schlittler, înalt funcționar din cadrul Departamentului pentru Probleme Politice al organizației mondiale.

Din surse diplomatice s-a aflat că, la înapoierea la New York, Schlittler urmează să-i informeze asupra rezultatelor misiunii sale de evaluare a situației pe secretarul general al ONU, Boutros Boutros-Ghali, și pe membrii Consiliului de Securitate, care vor examina posibilitatea întreprinderii unor eventuale acțiuni menite să favorizeze soluționarea pașnică a conflictului — relatează France Presse.

Sesiunea Parlamentului Moldovei

(Sfîrşit).

declaraţiei irresponsabile a vicepreşedintelui Rusiei, A. Rutkoi, referitoare la acest conflict şi amestecului său făţiş în treburile Moldovei, în oraşul Tighina şi în alte localităţi s-au declanşat ciocniri armate masive, care s-au soldat cu numeroase victime umane, inclusiv în rîndul populaţiei paşnice.

În acest context Parlamentul Moldovei îşi reafirmă poziţia sa în problema încetării focului, soluţionării paşnice şi constituţionale a problemelor politice ce s-au acumulat, sprijină activitatea comisiei mixte, îndreptată spre încetarea focului, excluderea amestecului armatei 14 în treburile interne ale republicii şi retragerea ei de pe teritoriul Moldovei. În documentul adoptat raioanele Moldovei din stînga Nistrului sînt calificate drept o zonă ocupată de armata 14 a Rusiei. În legătură cu aceasta s-a adoptat hotărîrea de a crea o Comisie de Stat pentru anchetarea crimelor săvîrşite de armata 14 pe teritoriul Moldovei, cu invitarea de experţi militari din partea unor organisme internaţionale. Parlamentul Republicii a hotărît, de asemenea, să roage secretarul general al ONU să convoace Consiliul de Securitate pentru a examina chestiunea privind agresiunea Rusiei împotriva Moldovei independente.

Apoi deputaţii au procedat la examinarea chestiunii privind demisia Guvernului, însă s-a ajuns în cele din urmă la concluzia că chestiunea privind demisia Guvernului să fie examinată după ce puterea executivă va prezenta puterii legislative cererea respectivă.

În aceeaşi zi în cadrul şedinţei de seară, deputaţii au hotărît să asculte o informare asupra activităţii Comisiei pentru depistarea abuzurilor din organele puterii de stat, prezentată de deputatul Lidia Istrati, însă chiar de la bun început s-au iscat divergenţe privind procedura audierii informării: Guvernul insista ca mai întîi el să prezinte o dare de seamă asupra activităţii desfăşurate, care include şi o informare asupra abuzurilor. La capătul unor dezbateri aprinse, deputaţii au hotărît să audieze numai informarea deputatului Lidia Istrati.

În luarea sa de cuvînt dna Istrati a prezentat o serie de cazuri de încălcare grosolană a legislaţiei de către conducători de diferit rang în scopuri de îmbogăţire. Ea a subliniat că în această privinţă titlul de «lider», l-a deţinut Ministerul Resurselor Materiale care, prin intermediul asociaţiilor comerciale create, realiza diferite tranzacţii barter şi maşinaţii, acestea cauzînd prejudicii considerabile economiei republicii.

Parlamentul va relua şedinţele în plen la 30 iunie.

(Moldova-pres).

Trei dintr-o tulpină

CAHUL. (De la corespondentul nostru). Viaţa le-a dat moarte, iar moartea — nemurire... Semnificativ, dar şi dureros detaliu: au fost înmormîntaţi la 23 iunie — ziua proclamării suveranităţii republicii. Suveranitatea, pentru realizarea deplină a căreia şi-au sacrificat şi ei viaţa.

Ei — trei bărbaţi ca brazii tăiaţi de-o secure haină. Anatolie Pavlenco, cel mai tînăr, şofer la întreprinderea pentru reparaţia şi deservirea tehnicii agricole; Constantin Munteanu, lăcătuş la combinatul întergospodăresc pentru construcţia caselor; Vasile Sevcenco, conducător de brigadă la C.M.M.I. — 3. Trei ramuri, pornite dintr-o unică tulpină — un ucrainean, un moldovean şi un rus. Trei ostaşi căzuţi pe platoul Cocieri pentru acelaşi pămînt, pentru aceeaşi ţară.

Trei taţi care au lăsat şase copii orfani. Pentru necrologul lui Constantin Munteanu, ce urma a fi publicat în gazeta raională, a fost adusă o fotografie a familiei sale. Din spatele ei s-a decupat chipul lui Costică... O fotografie ciopîrţită. Obsedantă, imaginea era răvăşitoare: Natasa, fiica lui Vasile Sevcenco, năucită de atîta soare şi de-atîta lume ce tălăzuia în piaţă, neînţelegînd ce se întîmplă şi de ce faţa tatălui e acoperită de un linţoliu...

Părea că acolo, în Piaţa Independenţei, se adunase întreg oraşul. Oamenii n-au venit aici, la funeralii, numai din îndemnul compasiunii. A fost un miting de doliu, dar şi un miting de protest. Un miting-parastas, dar şi un miting-avertizare.

— Să le ţinem minte pentru vecie numele, spunea S. Platon, primarul oraşului, căci numele lor sînt cea mai concludentă mărturie că acest pămînt de la sud de ţară, stropit cu sîngele lui Ion Vodă Viteazul, a născut şi va naşte bărbaţi adevăraţi întotdeauna.

S-au spus vorbe zgîrcite: cuvinte multe n-aveau rost. Mitingul respingea reflexele cromatice ale tabloului lui Francesco Goya «Somnul raţiunii generează monştri». Pornit din ruinele fostului imperiu sovietic, un monstru colindă spaţiul euroasiatic — monstrul separatismului. Reflexe ce-nvolburară acest timp al durerilor, nedumeririlor şi neliniştilor. Dar şi al speranţelor, măcar şi vagi, în triumful raţiunii, al unei dreptăţi care întîrzie să rostuiască destinul acestui pămînt ce nu se vrea persiflat prin declaraţii infatuate şi de o agresivitate nedisimulată, făcute de unii lideri cu viziuni «democratice», dospite de vechi deprinderi imperiale, care nu vor să înţeleagă că acum trăiesc în altă ţară.

O ţară ce nu le aparţine şi nu le va aparţine niciodată.

Prin telefon.

CORESPONDENŢĂ DE LA MOSCOVA

Alksnis, «domnilor îl trageţi de mustăţi pe tigrul care doarme

Aproape cu un an în urmă, prin august, pe cînd îl numeam pe Eltîn «marele bărbat al Rusiei», nu ne puteam imagina că puciul care n-a reuşit în Moscova tinde să reuşească la noi acasă cu însuşi ajutorul preşedintelui Rusiei. Iată cum îi compară ziarul «Kommersant» pe Eltîn de azi cu Gorbaciov de ieri: «Întocmai ca pe timpul «perestroicăi» şi al noii mentalităţi, călătoriile peste hotare ale conducătorului nostru în scopul consolidării păcii sînt susţinute nu mai puţin activ de intervenţii militare dirijate de tovarăşii săi de arme. Vicepreşedintele Rutkoi (exact ca şi predecesorul său în august trecut) se adresează către O.N.U. să înţeleagă intenţiile blagorodnice ale armatei sovietice (adică ruseşti), după care trimite tancurile să-i «îmblînzească» pe politicieni, care sînt în fond conducători de state străine. Acum, după exemplul lui Gorbaciov, Eltîn va trebui să se dezvinovăţească, precum că el dormea neobişnuit de tare şi din această cauză n-a putut fi trezit nici chiar cu ajutorul tancurilor armatei a 14-ea».

Şi noi ne tot mirăm de ce Eltîn, pe care noi l-am susţinut cu toţii în august, acum se face a uita cine a fost cu el şi cine împotriva lui. Nici nu putea fi altfel, odată ce interesele Moscovei coincid cu cele ale Tiraspolului. Şi dacă pînă nu demult aceste interese erau camuflate cu vorbe deşarte despre grija de soarta cetăţenilor Rusiei din armata 14, apoi acum lucrurilor li se spune pe nume: ziarul guvernamental «Rossiiskie vesti», în numărul său de marţi, scrie chiar pe prima pagină despre interesele geopolitice ale Rusiei în Moldova şi Osetia de Sud.

Eltîn pînă nu demult era mai atent în aprecieri. Iar acum..., aflînd, la întoarcerea din America şi Canada, că în Rusia s-au activizat forţele naţionale şovine, înrăite şi de vietică», Portiţa nostru, a Parlamentului dovei, a Guvernului de dl Ciubac sa pe cet vreo Şi-au expus doar părerea lor notile condiţii afla într-o grea». De parcă l-a fost uşor...

Toate încercările tanţei de a spune interviurile date programul informaţiilor şi întîlnirile lui denţii străini şi Moscova, întîlnirile moldoveni de la Sovietul Suprem de la Chişinău, plus acestui sovietic se discute situaţia va) şi atitea alte pierd în mare indreptate împotriva lor Reprezentanţa prezidă atacată şi acuzată te părţile de forţe şovine.

Naivii de americani aplaudat în picioare, crezînd că s-au rezolvat...

Liliana Cîrlig
(Pris

«Republica Moldova, ca stat suveran şi independent, este încă puţin cunoscută în Germania...»

— consideră dnii Egon Juttner şi Eckart Kuhlwein, membri ai Bundestagului german de la Bonn, care s-au aflat la Chişinău, în perioada 19—21 iunie, într-o vizită de documentare.

Răspunzînd solicitării corespondentului agenţiei Moldova-pres, parlamentarii germani au afirmat că marile cotidiene din Germania au publicat articole despre situaţia din raioanele de răsărit ale Moldovei, expuse în prezent unei agresiuni nedeclarate din partea unor formaţiuni paramilitare, însă aceste informaţii sînt venite de la marile agenţii de presă, care, cu foarte mici excepţii, se străduiesc să relateze evenimentele în special prin unghiul de vedere al ITAR—TASS-ului sau Companiei «Ostankino».

«Am înţeles că aici, la dvs., este nevoie de prezenţa unor ziarişti străini, care să se informeze la faţa locului despre ceea ce se întîmplă în realitate. De aceea, cînd vom ajunge la Bonn, vom încerca să convingem direcţiile unor ziare de mare prestigiu ca să trimită cît mai urgent reporteri în această parte a lumii», a adăugat dl Juttner.

Moldova-pres.

La Ivanovo voluntari pentru Transnistria nu se prea găsesc

IVANOVO. (Moldova-pres). După cum transmite agenţia ITAR—TASS, citată de Moldova-pres, în centrul regional Ivanovo s-a soldat cu eşec acţiunea vizînd trimiterea de voluntari în Transnistria. Timp de mai bine de două săptămîni liderii Frontului Popular din Ivanovo au încercat să-şi agite în fel şi chip pămînteni spre a-i determina să se înroleze sub flamurile apărătorilor «Rusiei Mari de pînă la revoluţie». Nici un orăşean însă n-a dat curs apelului lor, relatează sursa citată.

«Îngeri» cu colţii de fiară

(Sfîrşit.).

negru de vinaţi, abia de mai respiră. S-a ridicat pe o clipă în picioare, ca să vedem spatele cu urmele loviturilor de cuţit. Puteţi vedea şi dumneavoastră, stimaţi cititori, care este faţa adevărată a «îngerilor» de la Tiraspol, care, precum afirmă mass-media moscovită, îşi apără drepturile lor constituţionale.

Ceilalţi băieţi din salon au fost răniţi mai uşor. Puteau să vorbească. Ostaşul Valeriu Perju ne-a rugat să nu-i scriem numele adevărat, deoarece nu vrea deocamdată ca acei de acasă să ştie că e rănit. Îşi mai revine, pe urmă le dă el singur de ştire.

Cu Serghei Furtună, deşi are nume de familie moldovenesc, am conversat în limba rusă. Unitatea din care face parte a sosit la podul din Bender simbătă, 20 iunie, pe la orele 10.00. Luptele erau în toi. Pe poziţii erau de acum doi ostaşi morţi, mai mulţi răniţi. Pe pod, dinspre Tiraspol, înaintau 3 tancuri însoţite de infanterişti. La un moment dat în rîndurile apărătorilor oraşului a început panica. Se auzeau voci pline de spaimă. Şocul, însă, n-a durat multă vreme. Tancurile se apropiau. Dacă nu respingeau atacul, aveau să fie striviţi de şenile. Şi ostaşii, care pentru întîia oară vedeau în faţă moartea, au intrat în luptă. Peste cîteva clipe primele două tancuri au fost distruse. Cel de-al treilea în mare grabă a luat calea întoarsă.

Au urmat apoi noi lupte înverşunate. Ostaşii noştri au fost atacaţi din toate părţile. Pe Serghei l-au răniţ seara. Şi-a revenit în blindata ce transporta răniţii la spital.

Drastice împrejurările, în care au fost răniţi combatanţii Grigore Talpă, Nicolae Iocoman, Tudor Bodarev, Vitalie Calugher. Şi totuşi, ei se consideră într-un fel norocoşi, că s-au ales cu răni uşoare. Cei mai gravi răniţi, avea să ne comunice Gheorghe Opera, şeful secţiei traumatologie, fuseseră deja transportaţi la Chişinău.

În morga spitalului de cîteva zile se află corpurile neînsufleţite a trei combatanţi neidentificaţi.

Cor. «M.S.».

Salvarea înţelegerilor de la Chişinău

Revenit marţi după-amiază de la Chişinău, unde a participat la sesiunea extraordinară a Comisiei cvadripartite de pace, dl secretar de stat Constantin Ene a declarat că sesiunea încheiată ieri a fost consacrată examinării evenimentelor de la Tighina. Comisia auzind, în acest sens, rapoartele observatorilor militari, precum şi un expozeu al autorităţilor basarabene.

Cu această ocazie, notează diplomatul român, participanţii au reafirmat necesitatea de a se menţine deschisă opţiunea politică. S-a reuşit să se salveze instituţia observatorilor — unul din mecanismele componente ale procesului de soluţionare paşnică a conflictului din Transnistria — instituţie a cărei existenţă fusese periclitată prin părăsirea Tighinei de către corpul rus, de observatori.

Comisia a decis să mute temporar, pînă la calmarea situaţiei, sediul Grupului operativ de conducere a observatorilor de la Tighina la Chişinău, reuşind într-o oarecare măsură să detensioneze situaţia.

Totodată, delegaţiile participante — a mai relevat dl Ene — s-au ocupat şi de pregătirea proiectatei întîlniri la nivel de miniştri de externe al cvadripartitei, ce este aşteptată să se desfăşoare la finele lunii în curs la Istanbul.

(ROMPRES-MOLDOVA-PRES)

«Eltîn, jos masca!»

Marţi după-amiază, în faţa Ambasadei Ruse din Bucureşti a fost instalat un pichet de protest format din membri al Ligii studenţilor basarabeni din România, arborînd pancarte ce purtau inscripţii în limbile română şi rusă: «Borea, nu eşti drept!», «Smirnov, după tine plînge Kolîma!», «Eltîn, jos masca!», «Ce face Europa?» «Eltîn, Moldova nu-i o sticlă de vodcă s-o poţi purta în buzunar», «Lenin-Stalin-Molotov-Eltîn-Rutkoi-Kravciuk», «Pax sovietica-Omorîţi! Omorîţi! Omorîţi! — I. V. Rutkoi».

Potrivit relatărilor unui organizator, studenţii de peste Prut intenţionează să demonstreze permanent în faţa misiunii ruse din Bucureşti, constituiţi în pichete de cîte 20 de oameni, în semn de protest faţă de agresiunea Armată a 14-a în Republica Moldova.

(Rompres-Moldova-pres).

Fariseism

(Sfîrşit.).

ţile din Bender ale acesteia au fost bombardate de gardiştii de peste Nistru)... Că «s-au înregistrat pierderi în rîndurile efectivului». ...Că «au fost capturaţi ostatici din rîndul militarilor».

Şi, de teamă ca nu cumva să se găsească unii care să considere că de situaţia ce s-a creat este responsabilă nu Moldova, ci Rusia, guvernanţii acestei ţări ţin să reţină atenţia «statelor din Comunitate şi întregii comunităţi mondiale, că ultimele evenimente din Transnistria dovedesc că Republica Moldova încearcă să soluţioneze conflictul politic complicat exclusiv prin metode de forţă». Evident, omenirea întreagă, consideră guvernanţii pretinşi democraţi ai Rusiei, fără să ţină seama de ultimele hotărîri ale Parlamentului Moldovei, adoptate, de altfel, şi cu participarea deputaţilor din stînga Nistrului, în care se stabilesc măsuri concrete pentru dezamorsarea conflictului, va sări şi va condamna cu vehemenţă acţiunile acestei singeroase Moldove.

Să mai vezi minune. Guvernul rus se arată îngrijorat de faptul că «intensificarea periculoasă a conflictului din Transnistria ar putea destabiliza în cel mai serios mod întreaga situaţie din această regiune», mai cu seamă, după cum se arată în declaraţie, că «în zona conflictului se află unităţi şi mari unităţi ale Armatei Ruse». Aici, într-adevăr, putem fi de acord cu autorii declaraţiei — acolo unde se află unităţi ale Armatei Ruse, adio stabilitate. Vezi Osetia de Sud, Ţările Baltice, Ucraina. Iar ceva mai înainte — Ungaria, Polonia, Ceho-Slovacia, Afganistan.

În continuarea declaraţiei se arată că «Guvernul Federaţiei Ruse cheamă insistent conducerea Moldovei să oprească neîntîrziat toate acţiunile militare» şi că «el este gata să contribuie pe toate căile la reglementarea paşnică pe baza negocierilor». Acelaşi apel este adresat conducătorilor Transnistriei, se spune în declaraţie, pentru a se ajunge la un acord de egalitate în dem, demnitarii ruşi au mai două organe: Sovietul Suprem şi Sovietul Suprem al Transnistriei, ilegal.

În încheiere, cu un ton de «frate mai mare», Kozîrev dă cîteva sfaturi amestecului în treburile interne ale altor state. «Pe calea confruntării nu veţi putea pacea în Moldova. Instalaţi». Acum, cînd toşii bunici din Kremlin au pierdut de-a binelea contactul cu realitatea, cînd se deosebit de clar că politica dusă de ei duce la dezastru, cînd voinţă politică şi dorinţă de a găsi o înţelegere faţă de popor, cînd frumoase, nici vorbă de erau autorităţile Federaţiei Ruse să-şi dea seama că ele se comunică cu o lume care inarmează formaţiunile de pe teritoriul Moldovei, cînd sînt răspunsuri şi concrete la telegramele şi scrisorile de Preşedintele Rusiei în legătură cu implicarea tei a 14-a în conflictul din Nistru au luat autorităţile ei pentru a acoperi cazaci din Moldova, întreprins nimic, în timp ce porul şi conducerea Moldovei în acţiunile lor, vizînd declaraţie, anume că festat reţinere, voinţă şi răspundere faţă de

Boris MARCU
(Moldova-pres)